

entrevista

El passat 15 de gener el pare Edmon M. Garreta, monjo cistercenc i abat emèrit de Poblet i Solius, va complir 90 anys. Persona afable, propera i optimista, ha dedicat tota la seva vida monàstica a la pregària i al treball, amb plena disponibilitat a escoltar tant els seus germans com tota persona necessitada de consell. Lluitador i esperançat, ho posa tot en mans de Déu.

EDMON GARRETA

«La vida monàstica no s'acabarà,
almenys per això prego»

CARLES SÀNCHEZ > TEXT

EDUARD PUNSET > FOTOGRAFIA

-Nascut l'any 1921?

-Exacte, el 15 de gener del 1921, al barri d'Hostafrancs de Barcelona.

-Té doncs 90 anys. Li ha costat molt arribar fins aquí? Era d'aquells que no pensaven pas fer tants anys?

-Sí, trobo que sí que m'ha costat. A més ha estat una sorpresa perquè -potser no ho havia comentat mai- tenia la impressió ja des de jove que moriria jove; després les coses s'han anat succeint i... hi ha una cosa que no sé si explicar-la, perquè és molt personal...

-Vostè mateix...

-Jo estudiava al col·legi dels salesians de Sarrià, i quan tenia uns catorze anys vaig agafar el tifus; de tots els alumnes del pensionat, que devíem ser uns dos-cents, vaig ser l'únic que va agafar-lo. En aquells anys una epidèmia de tifus era perillosa per a un col·legi, ja que no hi havia les medicines que hi ha ara. La qüestió és que, d'acord amb la meua família, es va veure clar que no podia restar en l'internat i van traslladar-me a la clínica L'Aliança, al barri de Gràcia. Vaig arribar-hi molt espantat, per-

què recordo que vaig veure plorar les meves ties que venien a visitar-me i, naturalment, jo pensava entre mi que potser havia arribat la meua hora, però la qüestió és que no vaig morir, Déu no ho va voler. La veritat és que, per a mi, era impensable arribar als 90 anys.

-Què recorda del barri d'Hostafrancs on va néixer?

-Hostafrancs aleshores era un barri més aviat obrer. A casa els meus pares tenien, des del temps dels meus avis paterns, una sabateria on venien des

*Sóc de temperament sensible,
i les persones que som així
ho passem malament*

>> *El pare Edmon quan tenia cinc anys.*

>> *El pare Edmon quan va ser nomenat abat.*

>> *El germà Albert, el pare Enric, el pare Edmon i el germà Jordi, monjos fundadors del monestir de Solius.*

>> *El bisbe auxiliar Laureano Castán, el cardenal Benjamín de Arriba y Castro i el pare Edmon.*

Durant els seus 67 anys de vida monàstica, el pare Edmon s'ha relacionat amb moltes personalitats. Li hem demanat que ens n'esmentés algunes i que ens les qualificués. Aquest és el resultat:

Joan XXIII: proper
Pau VI: atent
Cardenal De Arriba y Castro: respectuós
Cardenal Jubany: cordial
Abat Edmondo Bernardini: expressiu
Abat Sighard Kleiner: exemplar
Nunci Dadaglio: afable
Joaquín Ruiz Giménez: tot un senyor
President Tarradellas: afable

d'espardenyes a tot tipus de calçat -en aquell temps i en un barri obrer s'utilitzaven molt les espardenyes-, una botiga de barri però molt ben instal·lada, o almenys així la recordo. És a dir, que vaig néixer a cal sabater del carrer Creu Coberta, 86. Hostafrancs, en aquella època, tot i que formava part de Barcelona, estava separat del nucli urbà.

-Res a veure amb el barri d'avui...

-De cap manera: aquells anys Hostafrancs era un autèntic barri; ens coneixíem i ens relacionàvem molt, ho compartíem tot. A més, el fet que tinguéssim botiga encara facilitava molt més el contacte amb el veïnat.

-Repassem la infantesa? Com eren els seus avis?

-Dels avis paterns no puc recordar ser perquè ja havien mort, ells i dos dels seus fills, quan jo vaig néixer. Ara, els avis materns, que vivien al barri de Sants, sí que els vaig conèixer, encara que l'àvia va morir quan jo tenia vuit o deu anys. Aquests avis tenien una serreria, i recordo l'àvia com una persona molt activa, mestressa de casa i a qui no se li escapava res; vivien al pis de sobre del taller. L'avi era, com es diu ara, una persona emprenedora, un comerciant.

-Consentit dels avis?

-Sí, força consentit, perquè vaig ser el primer nét que van tenir i fins als cinc anys vaig passar més temps amb ells que amb els pares. Consentit no tan sols dels avis sinó també de les meves ties, perquè era l'únic nen, tot eren nenes; força consentit per tota la família. Era el centre d'atenció dels avis, dels pares, dels oncles...; força consentit.

-I dels pares, què ens en pot dir?

-Els meus pares eren diferents l'un de l'altra, però molt bones persones tots dos. El meu pare era... com ho diria?... una mica original, podríem dir, en el bon sentit de la paraula, és clar. Era l'únic fill que li quedava a la meva àvia, la *Marieta del pis*, li deien, perquè en aquella època la sabateria estava en un pis, i vivia amb ella; eren benestants.

Com que s'havia criat sol i força consentit sempre anava per les seves: li agradaven les carreres de bicicletes, de motos, tenia els seus amics, les seves colles...; és a dir, era un *bon vivant*, encara que molt responsable del negoci. Tenia un caràcter seriós i autoritari, però al mateix temps estava boig per mi. La mare era un encant: dolça, pacient... Sempre em defensava davant el pare. Jo sempre he estat una persona sentimental: el pare em feia una mirada de reprovació i ja plorava, i aquí entrava en escena la meva mare defensant-me.

-Germans?

-Vam ser quatre amb mi, però ara en quedem tres. Jo sóc en Josep Maria, el gran; després va venir en Ramon, que va morir amb un any, quan jo en tenia quatre; el tercer és en Toni, i el més petit, en Joan.

-Sincerament, vostè era entremaliat o un nen... exemplar?

-Entremaliat no, i més que exemplar diria pacífic. Era un nen que sempre ho tenia tot endreçat, ben posat al seu lloc i ordenat. Quan van venir els ger-

mans, algun d'ells ja s'encarregava de desordenar-ho tot; jo anava a l'escola o sortia de casa i quan tornava ja m'ho trobava tot de potes enlaire.

-I què feia?

-Doncs... plorava.

-Sensible?

-Sóc d'un temperament molt sensible, la veritat. I les persones que som així ho passem malament. Sempre m'han afectat molt les coses, i encara ara.

-La seva família era de tradició religiosa?

-No. Creient, però no era família de missa diària.

-La mare va morir aviat, oi?

-Sí. La meva primera adolescència va estar marcada per la mort de la mare quan jo tenia tan sols tretze anys. Va ser molt dolorós, perquè va morir a causa d'un atemptat: passava pel carrer i va esclatar una bomba. Era l'any 1934, i en aquella època començaven a produir-se molts desordres socials. Va ser un cop molt dur per a tots. Vam quedar els meus germans i jo orfes de mare encara petits.

-Aquests desordres i la Guerra Civil van marcar la seva adolescència?

-Van ser anys difícils perquè, a més, encara no acabada la guerra i amb totes les dificultats que vam passar, vaig ser cridat a files en uns moments de gran incertesa. Vaig presentar-m'hi i durant un mes van enviar-nos d'un lloc a un altre; quan començava el dia mai sabíem on aniríem a parar. Recordo que a final del 1938 van destinar-me a un canòdrom de Barcelona; crec que no sabien on posar-nos.

-Com va viure el final de la guerra?

-A partir de gener de 1939 van donar al meu grup (primer trimestre de la lleva de 1942) un destí estable sense una activitat concreta, en una torre o un convent que hi havia a Sarrià, i van dir-nos que estiguéssim disponibles per a qualsevol eventualitat. Uns feien guàrdies

***Vaig anar a Poblet,
els monjos van explicar-me
la seva vida i vaig picar l'ham***

per tot el recinte i uns altres, jo entre ells, de vigilants a les portes controlant qui entrava i sortia. Recordo un dia que estava amb dotze o tretze companys més a la porteria i ens van dir que estiguéssim preparats perquè sortirien tots els soldats, camions i material, però que nosaltres ens havíem de quedar a les portes. Van marxar tots, va quedar buit el recinte, i els que estàvem a la porta vam dir: «I ara què fem?». Doncs vam marxar tranquil·lament cap a casa. Així va ser el final de la guerra per a mi.

-Al cap de poc temps va decidir entrar al seminari de Barcelona. Per què aquesta decisió?

-En vida de la meua mare, la família ja li deia: «Aquest noi es farà capellà».

-I per quin motiu ho deien, això?

-Doncs perquè ja de petit anava a catecisme, i corria pel veïnat que jo era un nen religiós i molt pietós; a més la mare ens feia resar cada dia al vespre...

Ja des de petit la família va descobrir en mi una inclinació cap a la vida religiosa. Acabada la guerra, vivint a casa l'avi, vaig començar a col·laborar a la parròquia de la Mare de Déu dels Dolors. Després, animat per un amic, vaig participar en els moviments de l'Acció Catòlica juntament amb altres coneguts del barri. Un d'ells, que a més era veí, en Pere Oliveres, va decidir entrar al seminari, i això va fer que m'interessés per tots els detalls i comencés a plantejar-me de donar el pas. A causa d'aquest interès vaig pensar que era Déu mateix qui m'estava preparant el camí; la resposta a la crida va ser positiva. Ara bé, l'any 1944 vaig decidir anar al monestir de Poblet.

-Per què va prendre aquesta decisió?

-Tot va començar perquè mentre estudiava al seminari va venir el pare Bernardini, abat general del Cister, a fer una visita -una petita comunitat italiana havia tornat a fer vida monàstica a Poblet l'any 1940-, i jo, que era a la capella, el vaig veure entrar i vaig sentir curiositat per la seva vida, pel que feien, etc. A tot això, dos companys decidiren d'anar a Poblet: Manel Creus, mort fa uns dos anys, i Salvador Jordana; aleshores vaig pensar que seria bo d'anar-los a visitar. Ells em van explicar la seva vida, el que feien... i vaig picar l'ham.

-I què li van dir al seminari?

-No els va agradar gaire; van venir a buscar-me. El rector va enviar Mn. Francisco Muñoz Alarcón, aleshores seminarista teòleg i que encara viu, a entrevistar-se amb mi per convèncer-me que tornés.

-I davant la seva negativa...

-Doncs el qui se'n va tornar va ser ell tot sol, perquè jo ja tenia clar que volia continuar amb la meua vida monàstica. A la tardor de 1944 vaig començar el noviciat. Vaig fer els vots temporals el 1945, i a la tardor de 1946 vaig anar a Suïssa, al monestir d'Hauterive, a completar els meus estudis de teologia. Allà vaig conèixer el prior, el pare Sighard Kleiner, que més tard va ser l'abat ge-

neral, i vaig fer la professió solemne a la tardor de l'any 1949. En aquell moment a Poblet érem uns trenta monjos.

-D'aquesta trentena de monjos, com va ser que fos vostè l'escollit abat?

-Seria una mica llarg entrar en tots els detalls. El pare Salvador Jordana, que era prior president de l'abadia, al cap de dos anys del seu nomenament havia presentat la dimissió. Per raó d'això el pare Kleiner, abat general que havia conegut durant la meua estada a Hauterive, va decidir anar a Poblet per nomenar un nou prior. Jo, aleshores, que estava estudiant a Roma, vaig rebre l'avís del pare Kleiner que anés també a Poblet, i així ho vaig fer. Es va reunir la comunitat en capítol per escollir nou prior amb la condició que, al cap de mig any, si no hi havia inconvenient, aquest rebés la benedicció abacial. Total, que van elegir-me a mi nou prior, i vaig rebre la benedicció abacial de mans del pare Kleiner el 4 de juliol de 1954. La cerimònia fou presidida pel cardenal monsenyor De Arriba y Castro, arquebisbe de Tarragona.

-Mentre vostè era abat de Poblet es va celebrar el Concili Vaticà II. Com ho van viure?

-Doncs com un esdeveniment eclesial molt important, que vam seguir amb molt d'interès.

-El Concili va proposar una revisió, i una renovació si calia, de la vida de l'Església. Com s'ho va plantejar l'orde cistercenc i concretament Poblet?

-Sí. La vida religiosa era també destinatària d'aquesta proposta d'actualització. El nostre orde, que va convocar capítol general amb els presidents de les congregacions i els delegats que cada comunitat elegeix, va veure bé realitzar un estudi d'actualització. Un dels canvis va ser que abans del Concili les comunitats les formaven els monjos de cor i els germans conversos, que feien vots solemnes però no tenien dret a assistir als capítols; aleshores a l'orde es va decidir posar fi a aquesta divisió, però respectant, això sí, la decisió de cada comunitat. Jo hi estava d'acord, vaig proposar

*Vam escollir Solius
perquè és un lloc silenciós
i amb un paisatge admirable*

la fusió i així es va fer. El que també es va decidir va ser de continuar fent vida contemplativa, és a dir, no fer cap tasca pastoral fora del monestir; sí de portes endins, rebent i atenent els hostes, que no deixa de ser també una tasca pastoral, per cert de gran tradició en el nostre orde. Una altra de les coses per les quals vaig lluitar va ser que la vida del monestir no patís cap mena d'interferència civil o política, ser autònoms: la nostra vida havia de ser la nostra vida.

-Recorda algun cas concret en què aquestes interferències li ocasionessin algun problema?

-Han passat tants anys...! Podria parlar d'una interferència no tant referent a la vida del monestir sinó a la meua persona, a causa d'una denúncia que van posar-me per dir unes paraules en català un dia que vaig ser convidat a participar en un pelegrinatge marià. El governador civil d'aleshores va assabentar-se'n i va comunicar-ho a Madrid. Això va fer que ho comunicuessin al cardenal De Arriba y Castro, i que aquest em demanés que procurés no ferir sensibilitats i que anés amb compte, encara que m'ho va dir amablement. La veritat és que van informar-me que havia arribat a la policia de Reus un escrit presentant-

me com a «catalanista» i «defensor del catalanisme». Eren altres temps, que ja han passat, gràcies a Déu.

-Per què va decidir fundar un nou monestir?

-Doncs, com he dit abans, per portar una vida monàstica lliure de tota interferència: viure en un lloc senzill, al camp, sense l'esclavitud de tenir cura d'un edifici que fos patrimoni de l'Estat i que obligava a dependre d'altres instàncies. Vaig proposar-ho a l'abat general i aquest ho va veure bé, i em va animar a començar de zero una nova fundació lliure de lligams, seguint les directrius del Vaticà II.

-I per què van escollir Solius?

-Home, tenia clar que havia de ser fora de Tarragona, perquè si no seria massa a prop de Poblet, però alhora dintre de Catalunya. Aleshores se'm va ocórrer obrir-la a Girona.

-El bisbe de Girona coneixia les seves intencions?

-És clar. Abans de fer res vaig venir a parlar amb el bisbe Jubany, i la seva resposta va ser ràpida: «Això m'agrada», va dir-me. I a continuació ràpidament em va demanar: «I amb quina

intenció veniu?». «Doncs per portar una vida com és la cistercenca», li vaig dir: «senzilla, austera, de pregària, lliure d'altres compromisos, etc.». I va respondre'm: «Molt bé, ja ens entendrem». Va proposar uns quants possibles indrets: Sant Pere de Rodes, Santa Coloma de Farners, Cervià, Solius...

-I què va fer que es decidissin per Solius?

-Ja d'entrada havíem descartat Sant Pere de Rodes i altres llocs monumentals; vam venir a veure Solius i, la veritat, només d'arribar ja ens va agradar el lloc. Ens trobàrem amb una petita parròquia rural, un indret apartat dels grans nuclis urbans, un lloc silenciós i amb un paisatge admirable.

-Quin dia van arribar a Solius?

-El 21 de gener de 1967, santa Agnès, que precisament, sense que nosaltres ho sabéssim, era la celebració de la titular de la parròquia. Ens va rebre el rector Mn. Josep Lafont i ens va presentar els feligresos aprofitant que hi eren per a la celebració. Ens van acollir fantàsticament. Els va dir que ell continuava essent el rector, però que a partir d'aquell moment les celebracions les presidiríem nosaltres. Ens van ajudar molt.

Quan vam arribar, tot el que portàvem entre uns i altres eren vint-i-cinc mil pessetes i les nostres coses personals

-Quants monjos van inaugurar la fundació?

-Vam ser quatre: El pare Enric, actual prior de la comunitat, el pare Jordi Gilbert, el germà Albert i jo mateix.

-Encara hi són tots quatre?

-No. Hi som tres, amb quaranta-quatre anys més, perquè el pare Jordi al cap d'un temps va anar a Roma, més tard al monestir de Valdediós (Astúries) i actualment resideix al monestir de Viaceli, a Cantàbria.

-I amb quins possibles van arribar? De què disposaven per començar la vida a Solius?

-Tot el que portàvem entre uns i altres eren vint-i-cinc mil pessetes i les nostres coses personals. A Poblet ens oferien el que necessitàssim, perquè quan un monestir fa una fundació ha de preocupar-se de cobrir les seves necessitats, però nosaltres vam dir que no ens feia falta res més. S'ha de tenir en compte que Poblet tampoc estava en condicions de poder-nos ajudar gaire, tot al contrari, també passaven les seves penúries econòmiques; a més, la rectoria de la parròquia de Solius era una casa de colònies amb lliteres, quatre cadires, una taula i una cuina que funcionava, i que ens va servir per començar.

-L'ora ja el feien; i el labora? Com van plantejar-se el seu futur econòmic? Amb quina mena de treball?

-Al principi ajudàvem els veïns a la terra, i ells ens donaven verdures i fruites: ens ajudàvem mútuament. Després, durant una temporada vam estar fent cistells per encàrrec i que ens pagaven a tant per peça. Aleshores Mn. Teixidor, el capellà de les monges cistercenques de Cadins, que va morir essent canonge de la Catedral, i que ja em coneixia, va presentar-nos una senyora que vivia a prop del seminari, que era aficionada a l'enquadernació i que va animar-nos a aprendre'n. Vam anar comprant el material que necessitàvem, i començarem a treballar en les dependències que ara ocupa l'hostatgeria. Actualment conti-

nuem vivint de l'enquadernació i de la restauració de llibres. Això ha donat a conèixer el monestir a moltes persones, com també l'exposició de diorames del pessebre que va començar el germà Gilbert -fa dos anys que va morir, amb 97 anys- i que és visitada per unes quinze mil persones l'any. M'agradaria fer també al·lusió a la nostra hostatgeria, oberta als qui desitgen uns dies de recés o discerniment, convivint amb la comunitat, i que rep força hostes al llarg de l'any.

-L'actual monestir, quan es va construir?

-Doncs al cap de dos anys de la nostra arribada vam començar a construir les actuals instal·lacions amb l'ajuda de la senyora Carreras -Fanny Ribert, es deia-, que ja coneixíem de Poblet i que va voler ajudar-nos pagant l'obra.

-Quants monjos són ara a Solius?

-Deu.

-Quins «atractius» creu que ofereix aquest monestir per a una nova vocació?

-La simplicitat de vida que portem, el fet que dediquem el nostre temps a la pregària i al treball.

-Com és el dia a dia de la vida d'un monjo?

-En el nostre monestir ens aixequem a les cinc del matí i ens retirem a les nou del vespre. Fem una sèrie de pregàries comunitàries -vigílies, laudes, tèrcia, sexta, nona, vespres i completes-, a més

de la celebració de l'eucaristia. Dedicuem un temps a la pregària personal i a la *lectio divina*, lectura de la paraula de Déu, i la resta al treball. Així s'estructuren els nostres dies, sigui estiu o hivern, dia laborable o festiu; tot en un ambient de silenci i recolliment, com assenyala la regla de sant Benet. Les nostres pregàries poden ser compartides pels fidels, ja que l'església és oberta.

-Què pensa de la «sequera» vocacional?

-Per començar, que està en mans de Déu. Les circumstàncies ambientals, morals i materials no ajuden els joves d'avui a prendre un compromís de per vida. Els fets ho demostren. Parlant de nosaltres, jo no crec que la vida monàstica s'acabi; almenys preguem per a això, i posem la decisió, com deia abans, en mans de Déu.

-Fa 44 anys de la seva arribada. Satisfet?

-Molt.

-Esperançat?

-Això sempre.

-De petit, m'ha dit que havia estat una mica consentit; i ara, també ho està?

-Bé... Sí, la veritat és que sí.

-Em dona hora per a dintre de deu anys?

-I tant!

Carles Sánchez és periodista.

Ens aixequem a les cinc del matí i ens retirem a les nou del vespre. Dedicuem un temps a la pregària i la resta al treball